

Nr 53.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av ett kronan tillhörigt område i Bondkyrko socken av Uppsala län; given Stockholms slott den 31 januari 1930.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Sven Lübeck.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 31 januari 1930.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDAVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Departementschefen, statsrådet Lübeck anför:

Med skrivelse den 8 april 1929 har direktionen för Uppsala hospital och asyl till medicinalstyrelsen överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd, den 12 mars 1929 dagtecknad skrift, vari fanjunkaren vid Upplands regemente Johan Elis Jansson anhållit att för ett belopp av 2,350 kronor få inköpa ett å det Kungl. Maj:t och kronan tillhöriga, under hospitalets förvaltning stående hemmanet 1 mantal Hammarby nr:ris 1—2 (Hammarby 1¹, 2¹) i Bondkyrko

socken av Uppsala län beläget markområde, benämnt Mattstorpet, om 0.5387 hektar.

Av handlingarna i ärendet inhämtas bland annat följande.

Hemmanet Hammarby nr:is 1 och 2 omfattar, sedan viss del därav överlåtits till lantbruksinstitutet vid Ultuna, en areal av 38.2520 hektar. Det till försäljning ifrågasatta området, som finnes upptaget å en av extra lantmätaren Adrian Brolin år 1926 upprättad karta, utgöres enligt vid kartan fogad beskrivning av 2,255 kvadratmeter tomtmark, 3,085 kvadratmeter åker och 197 kvadratmeter backe. Uti ett av sysslomannen vid Uppsala hospital och asyl O. T. Nordsjö den 1 maj 1929 upprättat värderingsutlåtande har områdets markvärde uppskattats till 1,800 kronor samt å området uppförda, hospitalet tillhöriga stugubyggnad och källare till 500 kronor eller tillhoppa 2,300 kronor. Av nämnda värderingsutlåtande framgår vidare, att två av arrendatorn å området uppförda bostadshus med tillhörande uthus vid 1928 års allmänna fastighetstaxering taxerats såsom »annan fastighet» och därvid åsatts ett byggnadsvärde av 10,000 kronor.

I ansökningen anför Jansson i huvudsak följande.

Janssons fader hade år 1901 erhållit nyttjanderätt till ifrågavarande område. Å området, som då varit uppodlat och stenbundet, hade vid tiden för upplåtelsen icke funnits andra åbyggnader än en äldre stuga, innehållande kök och ett mindre rum, ävensom uthusbyggnad och källare, vilka dock varit oanvändbara. Janssons fader, som intill sin död år 1925 innehaft nyttjanderätt till området, hade emellertid med biträde av sökanden under avsevärda uppoffringar uppodlat all den jord å området, som kunde odlas, och å större delen därav planterat fruktträd m. m. ävensom å området låtit uppföra omförmälda två bostadshus, tvättstugubyggnad och två uthusbyggnader. Efter faderns död hade Janssons moder övertagit nyttjanderätten till området, och sedan jämväl modern år 1928 avlidit, hade Jansson fått nyttjanderätten på sig överlåten. Enligt det för upplåtelsen gällande arrendekontraktet utgjorde den årliga arrendavgiften 13 hektoliter spannmål, hälften råg och hälften korn, att lösas efter senast fastställda medelmarkegångspris för länet. Vidare skulle jämlikt nämnda kontrakt förbättringar å det arrenderade området tillfalla ägaren utan ersättning. Nyttjanderättshavaren vore visserligen ägare till de av honom å området uppförda husen, men dessa skulle naturligen förlora betydligt i värde, om de skulle rivs och flyttas därifrån. Slutligen borde beaktas, att någon livligare bebyggelse icke vore att förvänta å angränsande områden, som utgjordes av kronoparken Åsen, Upplands regementes övningsfält och Hammarby gårds övriga ägor, ävensom att någon uppdelning av ifrågavarande område för försäljning av tomtar icke kunde ske med hänsyn till områdets ringa storlek och åbyggnadernas placering.

I sin berörda skrivelse åberopar *direktionen för Uppsala hospital och asyl* såsom eget yttrande ett av *sysslomannen vid hospitalet* i ärendet avgivet tjänstememorial. I detta tillstyrker sysslomannen bifall till ansökningen. Såsom skäl härför anföres *dels* att ifrågavarande område vore beläget i en utkant av Hammarby ägor samt genom ett skogsbälte skilt från gårdens av hospitalet brukade jord, *dels* att därå befintliga byggnader med undantag av den gamla stugan och källaren, båda av ringa värde, tillhörde arrendatorn,

dels ock att den erbjudna köpeskillingen — vilken överstege det av sysslomannen åsatta värdet av marken med därå uppförda, kronan tillhöriga byggnader — syntes skälig.

Medicinalstyrelsen har i den skrivelse av den 17 maj 1929, varmed styrelsen överlämnat de till ärendet hörande handlingarna, åberopat vad hospitalsförvaltningen i ärendet anfört samt tillstyrkt försäljningen till Jansson mot den erbjudna köpeskillingen, under villkor att denne ensam skulle bestrida kostnaden för avstyckning, lagfart och andra med köpet förenade utgifter. I sammanhang härmed har styrelsen förordat, att den inflytande köpeskillingen uppdebiteras såsom inkomst på anslaget till hospital och asylor.

I utlåtande den 13 juni 1929 har statskontoret ansett intet vara att erinra mot försäljningen på av medicinalstyrelsen förordade villkor; dock att statskontoret ifrågasatt, huruvida icke köpeskillingen borde tillgodoföras inkomstiteln »Diverse inkomster».

I förnyat yttrande den 1 juli 1929 har medicinalstyrelsen förklarat sig icke hava något att invända mot statskontorets förslag i sist angivna hänseende.

Av handlingarna framgår, att Jansson och hans föräldrar under en lång följd av år brukat ifrågavarande jordlott och därvid nedlagt ett betydande arbete på jordens uppodling ävensom å området uppfört byggnader till ett värde, betydligt överstigande värdet av marken jämte därå uppförda, kronan tillhöriga byggnader. Med hänsyn härtill och då den verkställda utredningen synes hava visat, att området icke är behöfligt vare sig för sjuksjukhuset i Uppsala eller annat allmänt ändamål, tillstyrker jag den ifrågasatta försäljningen under av myndigheterna förordade villkor. Riksdagens medgivande till försäljningen bör givetvis inhämtas. Den inflytande köpeskillingen torde i enlighet med vad statskontoret närmast föreslagit böra tillgodoföras inkomstiteln »Diverse inkomster».

Departements-
chefen.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:tt måtte föreslå riksdagen att

dels medgiva, att ett å en av extra lantmätaren Adrian Brodin år 1926 upprättad karta närmare angivet område om 0.5537 hektar av hemmanet 1 mantal Hammarby nr:is 1—2 (Hammarby 1^a, 2^a) i Bondkyrko socken av Uppsala län med därå uppförda, kronan tillhöriga byggnader må försäljas till fanjunkaren vid Upplands regemente Johan Elis Jansson eller hans rättsinnehavare för en köpeskillning, icke understigande 2,350 kronor, och mot villkor i övrigt att köparen ensam vidkännes samtliga kostnader för avstyckning och lagfart ävensom övriga med köpet förenade utgifter;

dels ock förordna, att köpeskillingen skall tillgodoföras inkomstiteln »Diverse inkomster».

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Åke Karlholm.